

землі переполох народів у заколоті, як зареве море та філі [взбурені, невдоволені маслі]. і омертвлють люде від страху та
кидання того, що прийде на вселенну [на всіх людей]: сили бо небесні [церков] захищаються... Як побачите, що са стається,
айте, що Царство Боже близько.. Випростуйтесь і підіймайте голови ваші, радуйтесь, бо наблизилося викуплення ваше. —
ангелій: Маттея 24:33; Марка 13:29; Іоан 21:25-31.

СЕЙ ЖУРНАЛ І ЙОГО СВЯТА ЦІЛЬ

СЕЙ журнал служить головно на се, аби подавати поясненя до св. Письма і поученя з него. Заложений (1884. р.) в англійській мові, аби ширити науку Ісуса Христа, він не тільки допомагає дітям Божим при студійованню св. Письма, але також подає, коли Товариство має свої конвенції, повідомляє о приході представителів Товариства так званих „пильгримів“ і подає звіти з конвенцій.

Наші так звані „Верийські лекції“ подають і поясняють в приступний спосіб „ВИКЛАДИ СВ. ПИСЬМА“, видані товариством і є дуже помічні всім тим, хто хоче осягнути почетний ступень т. зв. „Вербі Деі Міністер“ (В. Д. М. — V. D. M.), що означає: Слуга Слова Божого.

Сей журнал боронить головно сеї єдиної і правдивої підстави надії Християн, котру загально всі відкинули, іменно ВИКУП (відкуплене) дорогоцінною кровю (смертью), „чоловіка Ісуса Христа, що дав себе на ВИКУП (як відповідну ціну) за всіх“ (1. лист Петра 1:19; 1. лист до Тимотея 2:6). Будуючи отже на тім певнім фундаменті: золото, срібло і дорогі каміні-жемчуги слова Божого (1. до Корінтиян 3:11-25; 2. Петра 1:5-11), дальшою цілею сего журналу є показати всім: яка є спільність тайни, котра була укрита в Богі..., щоби тепер обявилась через Церкву всяка премудрість Божа — „котра в інших родах (віках) не була обявлена синам людським так, як тепер є вона обявлена.“ — до Ефесян 3:5-10.

Сей журнал є незалежний від всіх партій, сект або віроісповідань, яких собі натворили люди; а старається кожде своє слово підпорядковувати у всім під волю Божу в Христі, як учить се св. Письмо Длягої може сміло говорити і розбирати кожде слово, яке говорить Ісус, — відповідно до сего, як нам Бог узійті своєї мудрості порозуміти Його слово. Наше становиско не є догматичне, але певне; бо що знаємо, се твердимо, маючи силну віру в Богі обітниці, які є певні. Ми є як ті слуги, котрі виконуємо Його службу; для того рішене наше, що має бути поміщене в сім журнали а що ні залежить від сего, як ми розуміємо Його волю, науку Його слова, аби скріплати Його людей в ласці Божії і в знаню. Тому не тільки просимо наших читачів, але домагаємося від них, аби досліджували кожде написане тут слово при помочі неомильного слова Божого, і тому для лекшого провірення наводимо звичайно голог/ і стих з Пророків і Апостолів.

СВ. ПИСЬМО ВИРАЗНО І ЯСНО УЧИТЬ НАС:

ЩО ЦЕРКВА — се „храм живого Бога,“ се особливше „діло рук Його,“ що будова її відбувалася через цілий Євангельський вік, — се є від часу, як Ісус Христос стався Відкупителем цілого світа і Угольним камнем свого храму. Через сей то храм, скоро буде він докінчений, Бог зішле благословенне на „всіх людей“ і тоді вони будуть мати приступ до Него. — 1. до Корінтиян 3:16, 17; до Ефесян 2:20, 22; 1. Мойсея 28:4; до Галат 3:29.

Що хто в тім часі увірить в ЖЕРТВУ ХРИСТА ЗА ГРІХІ посвятиться Йому, сего буде Він неначе обтісовати, допасовувати і вигладжувати, а скоро буде готовий і докінчений остатний з тих „живих камінів“ з „вибраних і дорогих,“ тоді великий Майстер-Учителя згромадить їх разом при первім воскресенню. Тоді ся Церква буде наповнена Його славою і станеться місцем стрічи між Богом а людьми через цілих тисяч літ. — Одкрите 15:5-8.

Що підставою надії так для Церкви, як і для світа є се, що Ісус Христос з ласки Божої пожив смерти за „всіх,“ стався „вінчупом за всіх“ і, що Він буде „правдивим світлом, що просвічає КОЖДОГО ЧОЛОВІКА, що приходить на світ“ у „властивим на се часі.“ — до Жидів 2:9; Іоан 1:9; до Тимотея 2:5,6.

Що надію Церкви є, що вона буде такою, яким є її Господь, буде „бачити Його таким, яким Він є,“ буде „учасником Божої природи“ і буде мати участь в Його славі, як Його співнаслідник. — 1 Іоана 3:2; Іоан 17:24; до Рим. 8:17; 2 Петра 1:4

Шо в теперішнім часі Церкви, святі мають себе видосконалити, усиповити до служби в будущності; мають розвинути в собі всяку ласку; бути свідками Божими перед світом і приготовити себе на царів і священиків в будущих віках. — до Ефесян 4:12; Маттей 24:14; Одкрите 1:6; 20:6.

Шо назія світа лежить в благословеннях, о котрих довідається і отримують всі люде через Царство Христа, що буде тревати тисяч літ. Всі, що скотять бути послушні законам і їх виловнити, отримають з рук свого Відкупителя і прославленої Церкви все те, що Адам утратив, а всі уперті в злім і непоправні будуть ЗНИЩЕНІ. — Діяння св. Апостолів 3:19-23; Ісаїя 35.

WARTOWA BASHTA

Published by WATCH TOWER BIBLE & TRACT SOCIETY,
18 Concord Street, Brooklyn, N. Y.

Yearly Subscription Price: United States, \$1.00; Canada and
Miscellaneous Foreign, \$1.50.

Entered as second-class matter February 14, 1924, at the postoffice
at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

(Сей журнал виходить в кількох мовах)
РЕДАКЦІЙНИЙ КОМІТЕТ: Сей журнал виходить під надзором комітету, в склад котрого входять: J. F. Rutherford, W. E. Van Amburgh, J. Hemery, C. E. Stewart, R. H. Barber. Кождий артикул уміщений в англійськім журнали читає і удається найменече трьох його членів.

Передплату в Сполучених Державах Америки можна посыпати Моні ордерами або через Експрес компанію або банківськими дрефами. З Канади і прочих країв треба посылати передплату Міжнародним поштовим переказом.

ПЕРЕДПЛАТА за Вартову Башту на рік виносить: в Сполучених Державах \$1.00, для Канади \$1.50; для Галичини і Волиня 4 золоті пол.; для Чехо-Словакії 30 корон; для Буковини 100 левів; для Франції 17 франків; для Бразилії 10 мілрейсів; для Аргентини 3 пеза. Грошеві моні ордери адресувати тільки так: The Watch Tower 18 Concord St., Brooklyn, N. Y.

УВАГА ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ! В нас є такий звичай, що не висиламо спеціального повідомлення, що отримано належість ани не повідомляємо, що передплата скінчилася, тільки зазначуємо се побіч адреси.

Для бідних, що не можуть заплатити за наш журнал, а хочуть Його читати, висиламо даром, якщо о се попросять.

Сей журнал виходить раз в місяць. Поодиноке число стоїть 10 центів, гуртом 5 центів.

Тут подаємо відділи нашого Товариства, де можна впрост в даний крайні набути Св. Письмо, або Біблії, і підручники видані Товариством, котрі ускажують зрозуміння певних стихів.

Інтересовані з Канади в справі книжок прошенні писати на адресу: I. B. S. A. (Ukrainian Branch), 38-40 Irwin Ave., Toronto, Ont.

Всіх інтересованих в Бразилії в справі набуття книжок просимо вдаватися на таку адресу:

I. B. S. A., (Ukrainian Branch)
Postoffice Box No. 2652, Rio de Janeiro, Brazil.

Всі інтересовані з Аргентини в справі набуття книжок прошенні вдаватися на таку адресу:

I. B. S. A., (Ukrainian Branch)
Calle Moreno 967, Depto 5, Buenos Aires, Argentina.
У всіх інших справах звертатися впрост до головного відділу.

ВАЖНЕ! Проситься братів, щоби в справах Товариства не писали листи на приватне ім'я, але адресували, як понице по дано — головно звернути увагу на адресу і адресували так:

International Bible Students Association,
Ukrainian Department.

18 Concord Street Brooklyn, N. Y.
(Проситься, задля порядку кождоразово додавади укр. відділ).

Увага: Проситься всіх братів звернути бачну увагу на передплату Вартової Башти, як для себе, так і для братів в старім краю

ВАРТОВА БАШТА

Рік III.

Жовтень-October, 1, 1926

№ 10

Б о ж е м и л о с е р д є

„Милосердє вам і мир і любов нехай умножиться.” — Соборне Послання Юди 2.

Коли ап. Юда званий Тадеєм писав свій лист до любих в Господі, він хотів в нім поставити їм перед очі Божі прикмети, котрі воно мали в собі виробляти. До таких належить милосердє. Пророк Давид каже, що Боже милосердє пробуває во віки. Хтось милосердиться над другим, кажемо тоді, якщо він не хоче карати другого, що учинив йому кривду, хотій **міг** його укарати; коли хто в своїм обходженням або поведінню з другим має до нього співчуття; і своє співчуття оказує ділом. З певностю перший чоловік мусів посідати сю божественну прикмету в своїй совершеності, але через свій упадок він стратив, так що тепер не лишалось з того майже нічого, бо дуже мале милосердє бачимо нині на світі.

Люде на високих становищах, що мають у своїх руках велику силу і власті, уживають її на себе, щоби тільки їм було добре. Нехай бідний чоловік, котрий дійсно є покривдений, опімнеться о свою кривду і зажадає справедливості для себе, то могутчі цього світа зараз готові його укарати без найменьшого милосердя. Кождій бачить, що тим а тим діється кривда і повиннося оказати їм справедливість, але самолюбство противиться тому і до кривди додає нову кривду. Таке діється по цілім світі. Як примір того нехай послужить нам, що сталося в Америці з одним урядником, в котрого серці було почуттє справедливості. Один публичний урядник скритикував рішення найвищого суду, показуючи, що таким своїм рішенням найвищий суд скривдив публику або загал людей, а станув по стороні богатої корпорації. За се, що той урядник скористав із свободи слова і висказав свою гадку, найвищий суд укарав його вязницею або показав, що в нім не було ніякого милосердя. Бо хотій би навіть сей нисший урядник пребвинився, бо критикував рішення найвищого суду, то люди, що сидять там мали би людське серце, знайшли би для нього узглядненіє. Але інакше поступає наш Отець небесний з тими, котрі Його зневажають!

Боже милосердє зглядом людей бачимо на кождім кроці. Ап. Юда Тадей заохочує всіх, що посвятилися Господу, щоби і вони оказували такі чесноти в своїм життю. Ап. Петро каже, що ми як Християни повинні додати до своєї віри чесноту-мужество і знаннє і повздережність, контролю над собою, і терпеливість і побожність і братню любов і любов до всіх. Але ми не можемо сього осягнути, якщо не будемо оказувати при тім милосердя.

Бог зливає благословення на свої сотворіння і то в такій великий мірі, так що св. Письмо каже, що милосердє Боже преумножилося. Тому можемо безпечно сподіватись, що якщо будемо старатися уложить своє життє відповідно до Божих розпоряджень, тоді Бог зішле нам свої многі благословення, а в тім також і милосердє.

Бог є жерелом з котрого випливають премногі милосердя, неначе води спокійної ріки. Пророк написав пісню о Божім милосердю і так каже: „Хваліте Господа небесного, бо милосердє його вічне.“ І дальше каже, що Єгова „один творить чудеса“, що своєю премудростю сотворив Він небеса і землю і води. Він сотворив великі світила, сонце, щоби правило днем, а місяць і звізди, щоби правилиночю, бо Його милосердє пробуває во віки. Він є той, що згадав на нас, котрі були в упавшім стані і приготовив для нас викупленнє і кормить нас хлібом і веде нас дорогою праведності. Тому „хваліть Бога небесного, бо його милосердє вічне.“ — Псалтер 136.

Ап. Павло каже, що ми підлягаємо подібним покусам, що і прочі люде. Се значить, покусам, яким підпадає світ, таким мусимо підпадати і ми. В часі теперішнього горя, коли на сніті шаліє така ненависть і злоба, завзятість і утиск сильних над слабшими, о, який прекрасний час для кожного Християнина старатися о скільки можливо пізннати сей предмет, милосердя і оказувати його в своїм життю: подібно, як се Бог чинить!

Пророк Михей, розважаючи о великім Божім милосердію, так пише: „О, хто такий Бог, як ти, що гріхи прощаєш і не памятаєш проступків останкови насліддя твого? Ні, Він не гнівається по віки, бо любить милосердуватись. Так Він знов змилосердиться над нами, зотре беззаконність нашу. Ти вкинеш у глибину морську гріхи наші.” — Михей 7:18,19.

Приклади милосердя

“Наші перші родичі з розмислом переступили заповідь Божу, і тому сейчас підпали під гроклін і знищеннє. Але Бог з милосердя позволив їм ще жити по тім. Боже милосердє заховало житте Каїна, і Бог поклав знак на нім щоби хто не убив його, коли знайде його. Бог в своїм милосердю пощадвив Нояга і його родину в часі потопу. Бог також в своїм милосердю випровадив Лота і його дочки з Содоми. Коли слуга Авраамів пішов шукати жінки для Ісаака, то й тоді Боже милосердє провадило його стонами. — 1. Мой. 24:28.

“Бог не є обовязаний чинити що будь ні для Жидів ні для Язичників-Поган. Коли Його закон зістав зломаний, переступлений, тоді справедливість його могла жадати життя всіх. Але Він обявив нам, що замість держати їх все в смерті, Він окаже для них своє милосердє так Жидам, як і Язичникам-Поганам; Він приготував плян спасення і визволення для всіх, хто навернеться від неправедної дороги а стане чинити добре і праве. Він говорить нам, що Він має необмежену ніким владу і після своєї уродби може уділяти своє милосердє кому схоче.

Если Він уділяє кому своє милосердє, тим Він ще не ломить свого божественного права, ні також ніякої своєї прикмети. Він так сказав до Мойсея: „Помилую, кого помилую, і змилосерджуся, над ким змилосерджусь.” — до Римлян 9:15.

¹⁰По тім, як Єгова рукою Мойсея випровадив дітей Ізраїля з Єгипту, тоді вони заспівали піснь визволення, в котрій прославляли Боже милосердє. Вдало більшій мірі і в чудесніший спосіб се станеться в недалекій будучності, коли Бог стає визволяти людей із кайдан диявольського царства і поставить її на святій дорозі, щоби могли прийти назад до безграницного міра і щастя, яке стратили через гріх перших родичів. Тоді то буде мож ще вірніше сказати: „Ти вивів правдою твоєю люде сі з неволі, і провів потужно в землю, в займище спасенне.” (2. Мой. 15:13) Сі слова здійсняться, коли Христос при кінці свого царства приправдить послушних людей перед Єгову і сей прийме їх до щастя у своїм вічнім царстві.

“Люді з природи є самолюбні. Колиоказують кому яке милосердє, то все немов скупо. Але, коли Бог оказує своє милосердє, тоді воно не має границь. Господь милосердний і благий, до гніву повільний і милостю великий. Господь благий до всіх і милосердє понад усі діла його.” — Псалтьма 143: 8,9.

¹²Ап. Павло так каже о Божім милосердю: „Бог є благий на милосердє по превеликій любові своїй, котрою полюбив нас.” (до Ефесян 2:4) Ап. Петро, прославляючи Боже милосердє, каже: „котрий по великому своєму милосердю знов породив нас на впованнє живе воскресеннем Ісуса Христа із мертвих.” (1 Петра 1:3) Справді, Боже милосердє є велике, красне і міле.

¹³Мойсей був посередником між Богом а Ізраїлем, бо через Мойсея, як посередника, Бог заключив завіт або угоду з сим народом. Мойсей був образом на Христа, котрий буде посередником між Богом і людьми і за посередництвом котрого Бог уділить своє милосердє всім людям. Коли одні із звідунів, що їх післав Мойсей, щоби розглянули Канаан, по своїм повороті стали оповідати неправдиві речі про сей край і коли Бог сказав Мойсейові, що Він думає за се укарати їх помором, а з нього учнити великий народ, тоді Мойсей став заступатися перед Богом за ними, благаючи: Молю Тебе, Боже! „Нехай возвеселиться сила твоя, Господи, як обіцював еси словами: Господь повільний до гніву і великий милосердем, прощає провину і переступи, хоч не вважає безвинним винуватого, карає провину батьківську на синах у третьому і четвертому поколінні. Прости провину люду сього по великому милосердю твоєму, так як простив еси людям сим від Єгипту аж досі.” — 4 кн. Мойсея 14:17-19.

Світ не приготований на милосердє

¹⁴Заким чоловік зможе отримати і оцінити Боже милосердє, він мусить наперед мати відповідне серце, щоби міг оцінити се милосердє. Світ, будучи під пануванням гнобителя сатани, став надзвичайно злий. У більшості людей, серце немов камінне. Та їх злоба доходить вже до останніх границь. Тяжкі проби і потрясаючі події, які ще прийдуть на людей, учініть, що вони змінять свій ум і серце і приймуть і оцінять милосердє Боже. Їх горе і біда стане для Бога нагодою показати їм своє милосердє. Тоді „Бог пішле ласку (милосердє) свою і правду.” (Псалтьма 57:3) Тоді здійснятися слова „Стрінулись милосердє (ласка) і правда; справедливість і мир поцілувались. Зійде правда на землі, а справедливість буде диви-

тись з неба. І пішло Господь добро, і земля наша видасть свій плід. Буде йти справедливість поперед нього, і ставити стопи його на праву дорогу." — Псалм 85:10-13

¹⁵Бог окаєв своє мілосердє в часі євангельського віку головно для тих, котрі учинили зауваження з Богом при жертві і стараються виконати її із всіх сил. Але ніхто з них не увійде до царства єсли наперед не виробить собі сеї прикмети мілосердя. Він мусить научитися наперед оказувати її своїм братям а відтак і всім, як тільки до цього надається нагода і можливість.

¹⁶Бог окаєв своє мілосердє зглядом тих, що будуть становити тіло Христа, і опісля через голову і його тіло злиє своє мілосердє так на Жидів, як і на Язичників в часі панування Христа. О тім ап. Павло так каже: „Бо як і ви (Язичники) колись противились Богу, тепер же помилувані через непокору сих (Жидів), так і сі тепер противились (не увірували в Христа Ісуса), щоби через ваше помилування і їх помилувано." — до Римлян 11:30-32.

¹⁷Для того, щоби Християнин міг пізнати і научитися мілосердя і знати, як його окаєвати зглядом других, мусить розважати над тим, як Бог Єгова і його возлюблений Син окають своє мілосердє зглядом тих, котрі стараються спізнати і чинити Його волю. На доказ цього маємо в св. Письмі богато прикладів. Довгі віки світ жде на благословеніє і на мілосердє, яке Бог має зіслати на нього. Світ стогне і мучиться і вжидає, коли Бог окає своє мілосердє через Христа, але чого сподіється сам не знає. Та вже в не дуже довгім часі воини переконаються і спізнають, бо Царство Боже наблизилося.

¹⁸Божий пророк, станувши духом на початку панування Христа, так прославляє довго вичікуване мілосердє і правду, кажучи: „Заспівайте Господеві пісню нову! Він бо створив чудеса; правиця і святе рамя його дали побіду. Єгова (Господь) обявив спасеніє своє, перед очима народів відкрив свою справедливість. Згадав про мілосердє своє і про свою вірність для дому Ізраїля (по правилу Жидам найперше а опісля) всі кінці землі побачили спасеніє Бога нашого. В радості співайте Господеві, вся земля! У захваті пісні похвальні заспівайте! Принесіть похвальні пісні Господеві при гуслях, приспівуючи при гуслях голосами. Трубами кованими і голосом рога засурміть перед царем Господом. Нехай заграє море і повня його, круг землі і що живе на ній. Нехай ріки в долоні плащуть, гори разом торжествують перед Господом. Він судити ме землю по справедливості і по правді—народи." — Пс. 98:1-9.

Надія на Його мілосердє

¹⁹Будуче царство правди і мілосердя є для спеціальної кляси людей; воно не є для тих, що продумують зло і чинять його. Премудрий Соломон каже: „Помиляються ті, що задумують зло; бо любов і (віра) мілосердє тим, хто думає про добре." Хто є доброго серця, хто уважає на біжнього свого, такий буде спасений; тільки такий остане при життю. — Кн. Прип. Соломон. 14:22.

²⁰Коли прийде се царство правди і мілосердя, тоді люди навчаться почитати Бога Єгову, і в такий спосіб земля очиститься із всякого зла. „Мілосердем і правою обмивається гріх, і страх Господень відводить людей від зла." (Кн. Прип. Сол. 16:6) Хто скористає з цього царства сей перейметься його зasadами і буде окаєвати їх в своєму життю. „Нехай мілосердє тебе не кидає та правда; носи на шні і напиши на таблиці серця твого, а станеш любим і приятним Богу і людям." — Кн. Прип Соломонових 3:3,4.

²¹Кождий правдиво великий чоловік є все мілосердний, і ніколи не покидає нікого, хто покладає надію на нього. Так подібно і „Господеві любі боячіся його, і хто вноває на мілосердє його." — Псалм 147:11.

²²Єгова головно опікується тими, котрі, як сказано в Псалмі (33:17-22), в часі, в котрім ми живемо мають таку надію на Його. Се не тому станеться, що вони чули, що міліони людей перейде живими до цього царства, не тому вони заховані в темну годину, яка заляже цілу землю, але тому, що вони положили свою надію на Бога одного.

²³„Марна надія спастись конем; хоч велика в його сила, не втікти йому. Ось бо Господні очі на тих, що бояться Його, на тих, що вповнають на мілосердє його, щоб ратувати душу їх від смерті і спасти життє під час голоднечі. Душа наша чекає на Господа. Він наша поміч і щит наш. Ним звеселиться серце наше, бо ми вповали на святе імя його. Мілосердє твое, Господи нехай буде над нами, бо ми вповали на тебе." — Псалм 33: 17-22.

²⁴А о собі пророк так каже: „Я мов оливне дерево (котре росте тисячі літ) зелене в дому Божім; я надіюсь на мілосердє Боже по віki." (Пс. 52:8) Він був певний, що коли повірив у Боже мілосердє, не ошукаться. Вій був певний, що де тільки піде, там Боже мілосердє не опустить його і він не буде мати недостачі в нічім. Тому каже: „Боже, сило моя! До тебе я обертаюсь, ти бо прибіжище мое, — перед всяким нещастем мене заховаєш." — Псалмъ 59:9, 10.

Осередок Його милосердя

²⁵Осередок Божого милосердя є Ісус. Коли Марія довідалась, що має бути матерю Спасителя світа, так сказала о Бозі: „Ти приняв Ізраїля слугу свого на спомин милосердя, як промовив до батьків наших.” (Лука 1:54) І також Захарія, отець Іоана Хрестителя, сповнившись духом святих, прорік, що рождество Ісуса буде на се, „щоби зробити милосердє отцям нашим.” (Лука 1:67, 72) І поетичними словами він так даліше каже о любім милосердю Божім, „в چотрім відвідав нас Схід з висоти, що засияв сидячим в темряві і в тіні смертній, щоб направити ноги наші на дорогу впокою.” — Лука 1:78, 79.

²⁶Як було пророковано о нашім Господі Ісусі, а головно о його милосердю, се оказалось обильно при його першім приході, а єще в далеко більшій мірі окажеться се в часі його царства, котре вже наближилося. Як довго був Він на землі оказував своє милосердє для всіх пригнєтених і прибитих нещастем. Люди розуміли се дуже добре і тому так дуже бажали, щоб Він був царем.

²⁷Коли двох сліпих людей довідалося, що Ісус йде дорогою, стали йти за ним і кричали, благали: Сину Давидів, помилуй нас! І яке милосердє оказав їм Ісус! Він привернув їм зір, котрих така довга ніч окривала. Вони побачили красне небо і поля і цвіти і дорогі особи. — Мат. 9:27-31.

²⁸Майже те саме учинив Ісус з двома сліпими близько Єріхону, котрі „почувши, що Ісус переходить, кричали кажучи: Змилюсь над тими, Господи, Сину Давидів.” (Мак. 20:30-34; Марко 10:46-52) В обидвох случаях Ісус не відмовив їм уділити милосердя.

²⁹Коли десять прокажених довідалися, що Ісус йде в сторону Єрусалиму, вони спізнали, що тепер надійшов для них відповідний час, щоби увільнитись з сеї живої смерті, в якій проживали, і піднесли свій голос і стали кликати: Ісусе, наставниче, помилуй нас. (Лука 17:11-19) Ісус оздоровив всіх десять, але тільки один з них уважав за відповідне прийти і подякувати Йому. Так само діється і тепер. Богато т. зв. християн отримує ласку і милосердє з рук Бога, але не уважають за відповідне звернутись до Нього і подякувати Йому, посвятивши все своє і стати служити для Нього.

³⁰Одна жінка прийшла до нього і стала просити Його: „Помилуй мене, Господи, Сину Давидів; дочка моя тяжко біснується.” І Ісус учувши її прошу, змилюсь над нею, хотій вона навіть не була Жидівкою. (Мат. 15:

22)) Також один отець приступив до Ісуса і став подібно просити, і Ісус уділив і йому свого милосердя. — Мат. 17:14-21.

Милосердє а не жертва

³¹Коли Ісус був у Капернаумі, Фарисеї стали критикувати Ісуса, позаяк він із митарями і грішниками. Та Ісус зганьбив їх кажучи: „Здоровим не треба лікаря, а тільки недужим. Отже йдіть і навчіться, що воно єсть: Милосердя хочу, а не жертви. Бо не прийшов я звати праведних а грішних до покаяння.” Мат. 9:12,13.

³²Ісус також і на другім місці покликався на ті самі слова пророка (Осії 6:6) і зацитував їх фарисеям, коли нарікали, що його ученики зривали колоссі і розтирали і їли, йдучи дорогою, бо були голодні. (Мат. 12:1-8) Ісус сказав, що його ученики тим ще не прогрішили, що розтирали колоссі і їли зерно.

³³Пізніше Ісус дуже ганив сих людей, фарисеїв. Викидав їм до очей, що вони були самолюбні, захлани і на гріш і не мали милосердя, звертаючи увагу на маленькі річи, а залишаючи важніші в законі: суд і милосердє і віру. — Мат. 23:23.

³⁴Хотя наш Господь Ісус, як духовна істота, був милосердний, то однак Отець знов, що Він не міг бути там так милосердний, як коли стане чоловіком. „Тому мусів у всім уподобитись братам, щоб бути милосердним і вірним архіереєм у Божих справах, щоб переблагати за гріхи людські.” — до Жидів 2:17.

³⁵Але найбільші милосердя Ісус ще обявить. Все, що Він учинив досі, се було немов тінею того, що прийде опісля. Тому ап. Юда напоминає: Хороніть себе у любові Божій, доки даючи милосердя нашого Господа Ісуса Христа до життя вічного.” (Юда 21) Найважніша річ, на яку ученики Христові віждають, се славне явлення Господа Ісуса. (до Тит. 2:13) Перші ученики Ісус Христа знали добре, що воскресене Церкви не може бути скорше, аж явиться Христос вдруге; і що тоді також наступить реституція світа. Перші християне, як видко лучше розуміли, як так звані нинішні християне.

Посудини милосердя

³⁶Ап. Павло називає членів церкви „посудинами милосердя, котрих Бог приготовив на славу; нас, котрих і покликав, не тільки з Жидів, але і з Поган-Язичників.” (Римл 9:23,24) Сам апостол був одною з таких посудин. Він ніколи не забув, що він був колись гонителем святих Господніх, і тому дуже часто говорить

о собі, як о такім, що від Господа отримав милосердє. (1 до Кор.. 7:25) Він каже, що Бог тому оказав йому своє милосердє, щоби на нім показати приклад, як Він буде поступати з тим, що будуть вірити в Бога (1 до Тимот. 1:16), і тому, бо він ділав се в несвідомості. (1 Тимот. 1:13) І в міру цього, як він отримав милосердє від Бога в такій мірі він старався оказати милосердє тим, до котрих проповідав. — 2 Кор. 4:1.

³⁷Апостол знову добре, що спасенне, якого він став учасником, не прийшло до нього тому, що він вірно заховував закон, ні за його діла у світі, бо він виразно каже: „що не з праведних діл, що ми робили, а в своїм милосердю Він спас нас, купелею новонародження і обновлення святого духа.” — до Тита 3:5.

³⁸Ап. Павло був шляхотного серця; і всі доброго серця люде є все вдячні тим, хто їм що учинить. Яке тепле почуття горить у наших серцях до нього і до Онисифора, коли читаемо, що всі, що були в Азії, відвернулися від нього коли він був вязнений в Римі, з вімкою одног! І зовсім певно, що наш Господь вислухає проосьби його: „Нехай-же Господь дасть милосердє Онисифоровому дому, бо він часто мене покріпляв і не встидався моїх кайдан, а бувши в Римі, дуже пильно мене шукав, та й знайшов. Нехай дасть йому Господь знайти милосердє Господнє в той день; а скільки він для мене зробив в Ефесі, ти лучше знаєш. — 2. до Тимотея 1:16-18.

³⁹Ап. Петро перший, котрий мав занести свідоцтво о царстві Божім до Поган-Язичників, пішучи до „посудин милосердя,” що були розсіяні по Понти, Галакції, Кападокії, і Вітинії, каже їм, що „вони рід вибраний, царське священство, нарід святий, люде прибрані, щоб звіщали чесноти Того, котрий їх покликав із темряви у днівне своє світло. Ви колись і не народ, а тепер народ Божий; непомилувані, а тепер непомилувані.” — 1. Петра 2:9,10.

Милосердє для тих, хто його шукає.

⁴⁰Милосердє головно для тих, хто його шукає. „Ти бо Господи благий і лагідний і дуже милосердний для всіх хто призыває тебе.” (Пс. 86: 5) „Бо як високо небо над землею, таке велике милосердє Його над тими, що бояться Його.” (Псал. 103:11) „І милосердє Його від роду до роду на боячихся його.” — Лука 1:50.

“Коли зближаємося сміло і з вірою до престола милосердя, тоді отримуємо милосердє і знаходимо ласку в часі потреби. до Жидів 4:16) Коли Давид був в потребі, коли „нога його хиталась, тоді милосердє Боже піддержало його.” — Пс. 94:18.

⁴²Бог уділяє своє милосердє також серед інших обставин. Він уділяє тим, хто вповає на Господа; (Псал. 32:10) також тим хто любить Його (Неемія 1:5); і тим, хто сіє праведність (Осія 10:12); і тим, котрі водяться духом (Галат 6:16); і тим, хто сам є милосердний. — Мат. 5:7.

⁴³Найпевніша дорога щоби осягнути милосердє, треба в самім собі виробляти духа милосердя зглядом других і оказувати милосердє учінками і в простоті. (до Римлян 12:8) Премудрість, що звише, є повна милосердя і добрих овочів. (Яков 3:17) „Ділати справедливо, любити милосердні вчинки і ходити в покорі перед Богом своїм” (Міхей 6:8) се три найважніші річи, яких Бог жадає від кожного. Приповість о добром Самарянині показує, що той заховує по правді заповідь Божу: „Люби ближнього твого, як себе самого,” хто оказує милосердє в нещастю. (Лука 10:37) Під сим розуміємо духовно нещасних людей і матеріально або тілесно. (Юда 22) Премудрій Соломон каже: „Хто справедливий і милосердний, знайде той життє, правду і повагу.” — Книга Прип. Соломона 21:21.

Коли милосердє відмовляється.

⁴⁴Хто заперечує милосердє другому, сей тим самим заперечує його собі самому. Пророк Давид пророкував, що місце Юди займе хто другий, кажучи: „Нехай пікого не має, хто постояв би в доброті до нього, . . . тому, що не творив він милости і гнобив чоловіка нуждениго і бідного і засмученого в серці (Ісуса Христа).” (Ісаїл. 109:12,16) А в приповісти о немилосердії слузі, котрий не хотів змилосердитись над своїм товаришем, показано, що він тим самим заперечив милосердє і для себе: „Так і Отець мій небесний робити ме вам, як не прощаєте братови своєму від сердець ваших прошин їх.” (Мат. 18:35) „Бо суд без милосердя тому, хто не учинив милосердя; а (вихвалиється) милосердє перевисщає суд.” (Яков 2:13) Одною з причин, чому на світ прийде страшне горе, є се, що „нема ні правди, ні милосердя, ані знання Бога на землі.” — Осія 4:1.

⁴⁵Часто трафляється, що Бог якийсь час оказує своє милосердє певній особі, а опісля, коли вона не гідна того, віднимає його, як се було з Юдою або з царем Савлом. Був час, коли Давид був дуже затрівожений і не міг зближитися до Бога (правдоподібно за свій гріх зглядом Урії) і він питав чи може часами він зістав відкинений вже хотяй так не було. Коли Бог через уста пророка сказав йому, що він не буде відкинений від Бога, тоді сей з одушевлен-

п'єм закликав: „В день тісноти моєї шукав я Господа; простирав в ночі руки мої без устанку; душа моя марно шукала відради. Спогадав я Господа і застогнав, став я думати і знемігся духом. Ти держав повійки очей моїх; я стревожився і відняло мені мову. Спогадав я дні давні, літа віків минувших (як Бог обходився з отцями в давнині). Згадав в ночі пісні мої; думав-гадав я в серці моїм, і дух мій допитувався: Чи по віki відкіне мене Господь, і не явить більше ласки своєї? Хиба на завсіди конець доброті його? Скінчились слова з роду в рід? Чи забув Бог милосердуватись? Хиба Він в гніві зачинив милосердє своє?” — Псалтьма 77:2-9.

“Бог не відступить від своєї дороги і не дасть милосердя тим, хто любить лож і йде радше за марніцями, як за пожиточними річами, коли надійде час і він спізнає, що є добре. Бо добре каже пророк: „Хто марні і ложні боги шанує, той покинув Милосердного свого.” (Іоан 2:9) Для тих, що хотять бути праведними і хотять чинити праведне, буде вічне милосердє; а хто буде бажав зла, сеї буде відтятій раз на все; і Давид молив Бога, щоби той час вже раз прийшов. — Псалтьма 143:12.

Превелике милосердє

“„Я ж по великові мілосердю увійду в дім твій” — каже пророк Давид (5:7); і в такий спосіб і ми також увійдемо. Нема іншого входу до дому, що не є побудований людськими руками, а вічний на небесіх. Над нами всіма Бог оказує превелике своє милосердє. Крім милосердя Божого маємо ще інші багацтва. Іоан в своїм посланні (2. Іоана 3) желає нам ласки Божої, милосердя і міра-впокою; а Павло желає нам того самого три рази. (1 до Тимотея 1:2; 2 до Тимот. 1:2; до Тита 1:4) А Псалмонівець каже, що „милосердє і благодать будуть провожати мене по всі дні життя моого.” — Псалтьма 23:6.

“Можливо, що Давид не розумів добре, що він говорив; але ми тепер бачимо, що коли він сказав: „Господи милосердє твое сягає на небеса” (Псалтьма 36:3), дух святий через нього вказував на той час, коли Церква Божа воскресне і враз з своєю Головою розлічне діло по-кріплення і відсвіження, стане підносити з упадку умираючий людський рід і мертвих, і проповідувати їх до життя і до давногого образу і подоби Божої в раю.

“Коли надійде сейчас, тоді всі люди стануть прославляти Боже милосердє. (Римлян 15:9) Тоді так Ізраїль, як і увесь світ зрозуміє слова ап. Павла, котрі він колись писав, „що осліпленнє від часті Ізраїлеви сталося,

доки сповненне Поган-Язичників увійде. І так увесь Ізраїль спасеться, як написано: Прийде з Сиону Збавитель, і відверне безбожje від Якова: бо се їм від мене завіт, коли ہниму гріхи їх. По благовістю (если розходиться о євангеліо) вони вороги задля нас; по виборю (але коли возьмемо на взгляд вибраннє) то вони полюблени задля вітців. Бо в даруванню і покликанню Бог не кається. (Коли Бог що дає, дарує, або кличе кого, Він опісля не відкликує сього) Бо і як ви колись противились Богу, тепер же помилувані через непокору тих, так і сі тепер противились (Богу), щоб через ваше помилуваннє їх помилувано. Бо Бог зачинив всіх в непокору, щоб усіх помилувати. О, глибиною багацтва і мудrosti і розуму Божого! Як недовідомі присуди Його і недосліджені дороги Його.” — Римлян 11: 24-33.

“Справді, о, Боже, „милосердє твое понад небеса велике.” (Пс. 108:4) Коли бачимо перед собою красний і ласкавий Божий плян, можемо з пророком тільки закликати: „Насити нас вранці милосердем твоїм; і будемо радуватись і веселитись по всі дні наші! Звесели нас по мірі днів, в котрих понижив нас, по мірі літ, в котрих ми горя зазнали. Яви діла твої (коли станеш благословити людський рід) слугам твоїм, а величче над синами їх (над всіми людьми). І благословенне Бога нашого нехай буде над нами. І діло рук наших утверди для нас. Боже утверди діло рук наших.” — Псалтьма 90: 14:17.

“Чоловік обмеженого ума є звичайно немилосердний. До другого чоловіка буде прикладати совершенну міру і буде жадати, щоби він так поступав, але себе не хоче мірити тою самою мірою. Для того, єсли хто не поступає після совершеної міри, для такого не має вже милосердя. Широкого ума чоловік бачить, що він сам є несовершений, і тому має милосердє до другого. Він сам добре розуміє се, що він потребує милосердя з рук Господа і тому радо оказує і другому милосердє. Чим більше і лучше розуміємо, який є Бог, тим ясніше бачимо, що всякий суд треба лишити Йому, і пізнаємо, що нашою повинностю є обходитися ласкаво і приязно з нашими братами в певній мірі, а опісля з всіми людьми взагалі, памятаючи все на слова Ісуса: „Благінні милосердні, бо такі милосердя доступні.”

ПИТАННЯ ДО УСТУПУ

- Для чого ап. Юда згадує в своїм посланні о милосердю Божім?
- Що є милосердє? — 1.
  - Чи могуті сього світу уживати на добре своєї влади? — 2.
  - До чого заохочують апостоли Петро і Юда? — 3, 4.
  - Хто є жерслем милосердя? Що Він учинив для нас? — 5.
  - Чи тепер є добра пора для нас окачувати милосердє? — 6, 7.

Подай деякі приклади милосердя. — 8
 Чи Бог мусить чинити людям милосердє? Чим Він оказав своє
 милосердє? — 9.
 Коли здійсниться стих 2. Мойсея 15:13? — 10.
 Як чоловіків оказує милосердє? а як Бог? — 11-12
 Через кого Бог буде оказувати своє милосердє? Як було се
 показано в Мойсею? — 13.
 Чого потрібно ще людям, щоби оцінили милосердє Боже? — 14.
 Чи Бог обявляє своє милосердє пляново? — 15-17.
 Як Ісаїмопівець описує будуче царство Христа? 18.
 Хто не отримає милосердя в будучім віці? Чи се користно на-
 війті для того, хто починає Бога і оказує милосердє зглядом
 близького? — 19-22.
 Яка користь для того, хто покладає надію на Бога? — 23, 24.
 Де в осередок Божого милосердя? Павел св. Інсьмо — 25, 26.
 Як Ісус оказував Боже милосердє? Дай приклади того? — 27-30.

Що Бог лучше любить: милосердє, чи жертву? — 31.
 Чи се в нарушенні Закону, если хто оказує милосердє, спра-
 ведливість і віру? — 32, 33.
 Чи Ісус научився милосердя, як був тут на землі? — 34.
 Чи милосердє в більшій мірі покажеться ще? — 35.
 Чи в які інші посудини милосердя окрім Ісуса? Хто такий?
 Чи се чесні люди? — 36-39.
 Під яким усилієм будемо все могли отримувати Боже милосер-
 дє — 40-43.
 Що тим ділемо, коли заперечуємо милосердя близькому? 44.
 Коли то просимо милосердя і отримав його, чи може він опіля
 стратити його? Коли? — 45-46.
 Чи кромі милосердя отримуємо ще інші дари? — 47-48.
 Якєблагословеніє приготовив Бог для Ізраїля і для цілого люд-
 ского роду? — 49-50.
 Який є ум ограниченої чоловіка, а який широкого серця? 51.

Миlíй мíй належить менí, а я Милому

— Пісня Шісень 6:3. —

Если добре зрозуміти, то Вібіля є одна з найкращих повістей, яка описує о любові. Найперше бачимо любов Отця до нашого роду, котрого Він первісно створив на свою подобу, а котрій за свій непослуш стягнув на себе справедливий осуд. Що за прекрасна історія! Там описано як любов Отця лучиться тісно з Божою справедливістю; як дуже Бог полюбив світ, коли ми ще були грішниками, Він дав свого Єдинородного Сина, щоб був нашим Відкупителем, щоби привернути назад до божественної ласки і до щастя всіх тих, що схотять навернутись, коли спізнають о сій великій любові Його.

Як відмінний сей логік о Бозі і о його плямі від того, який ми колись мали, і який наповнював нас страхом і трепетом, думаючи, що Бог є сильний і всемогучий і премудрий, тільки бракус йому любові і милосердя. Іфо Він сидічи від віків в небесах, зимно і холодно кровлюще перед створенiem зомлі і чоловіка упіянував створити нас і рівночасно призначив нам нашу вічну долю; що Він ще тоді по добрій заставові, або як в деяких катехизмах сказано: „но раді волі своєї,” постановив поставить людей серед таких неприязніх обставин, щоби тільки мала частина їх мігла осягнути вічне блаженство, чи то в теперішнім віці, чи будучім; а величезна більшість їх, що уродилися в інвікесті, котрих пональто осілили ще бог світа свого, мали народитися в грісі, і в грісі і в упадку пробувати і опіля післати їх за се у велике місце вічних муک, звідки вже ніколи не могли би видістатись, але серед великих болів і терпінь мали мучитись вічно, та хотій би навіть і заносили які молитви, Він вже ніколи не мав вислухати їх.

БОГ є ЛЮБОВЬЮ

Але, як легко стає нам на серці, коли пізнаємо лучше Бога і його святе Слово, і переконуємося звідтам, що Бог є сама любов. Коли переконуємося, що всі ті давні вірування були фальшиві і неправдиві, противились св.

Пісъму і здоровому розумови, боне відповідали Божим прикметам: справедливости, мудrosti любви і силі. Нам пригадуються наші дітоті часи, коли наші родичі або старі діди оповідали нам байки, представляли страшного Бога, щоби в такий спосіб, — як вони думали — ми боялися кар і були їм послушні. Але коли ми про сі байки забули, чи радше, коли ми перестали боятись їх, бо вирости, ми пізнали ріжні байди, яких нас навчені о Бозі, хотій правдива боязнь перед Богом є мула і розумна річ, ми пізнали також, що ріжні теольоги, щоби застражити людей, щоби вистерігалися зла, нонекручували правди і фальшиво учили о Бозі. Ми переконалися, що „страх їх перед Господом Богом походить з науки заповідей людських,” а не Божих. — Ісаїя 29:13.

О, як легко стало нам на серці, коли ми пізнали, що Бог є справді Богом любови, котрій не тільки хоче спасти аж до останку, але й може спасти всіх тих, хто покладає надію на Його. А що Він хоче спасти пізнаємо з того, що Він постараєся о се, що кождий член людського роду мусить прийти до ясного пізнання правди і Його любові і буде мати нагоду оказати свій пос-зух і осягнути життє вічне через Ісуса Христа.

Нам пераз робиться приємно, коли споглинемо взад і подумаємо в якій іронії і гріховнім болоті колись находимося, а тепер Бог Єгова підніє нас з того і поставив наші ноги на скалу Ісуса Христа. Ми радуємося, коли згадаємо милосердє Бога, яке Він оказав для нас, що з кінцем віка помазав наші очі, що ми можемо бачити предивні річки, які містить в собі Його Слово; коли згадаємо, як Він випровадив нас з темноти у світ „придивне світло“ і дозволив нам скинути з себе заслону забобонів і пересудів, і дозволив нам зрозуміти св. Пісъмо і пізнати миліні переводи його, що затемнююли наше розуміння і закривали нам вид і не давали нам добре оцінити нашого Отця небесного, від котрого походить всякий совершенний дар, і всяке добро. — Яков 1:17.

НЕ ОДНА ОСОБА А МНОГІ ЗІСТАЛИ ВИБРАНІ БУТИ ЖЕНОЮ ХРИСТА

Слова поставлені на вступі цього артикулу, а вибрані з книги Пісень, оповідають нам о іншій любові. Наш любий Отець, постаравшись о викупленні для цілого людського роду через Ісуса Христа, зділав ще більше. Він високо вивислив і прославив нашого дорогої Відкупителя як в нагороду за все, що Він перетерпів, будучи послушним своєму Отцю (до Філіппян 2:8-11), а в додатку до цього Він постановив вибрati жену або співнаслідників в славі для свого Сина, нашого Спаса І. Христа. Іс одну особу Він вибрав, щоб була женою, але багато осіб, однак в порівнянню з цілим світом їх є мало; вони є „малим стадом,” „вибраною Церквою;” вони, коли перейдуть свою пробу і будуть вірні аж до кінця, стануть невістою, женою Агнця.

Хотяй люди написали досі богато ріжних повістей, то однак ні одна з них не може рівнятись з тим, в якій описується про велику любов Христа до Церкви, як Він видав себе самого за неї і відкупив її своїм власним життєм; як сі, що мають бути Його товаринами, є покликані нести свій хрест, терпіти враз з Ним і умерти, щоби таким чином могли зазнати Його любові і слави, засісти на його престолі і бути в ласках Отця. Сеї справи ми не будемо тут подрібно розбирати. Про Церкву і про її славу з Христом вже не раз писалося, і читачі нашого журналу є занізані з ессе справою. Ми хочемо тут занізнатися трохи з усілями, під якими можна статись членом Церкви, або коли Жених може прийняти нас до себе, або як можемо заневнити собі наш поклик і вибір і отримати становище чести і щастя, до чого ми зістали запрошенні.

НЕ МНОГО МОЖЕ СКАЗАТИ ІЗ СЕРЦЯ: „Я НАЛЕЖУ МИЛОМУ.”

Пописні слова пояснюють нам цілу справу. Ніхто не може дістатися і належати до своєї спеціальної вибраної класи „невістої або жени Агнця,” хто не знає самого Агнця. Тому ніхто, ні поганські фільософи, ні ніхто інший, як Він не знає про Христа і не узнавав Його своїм відкупителем, не може бути членом вибраної Церкви або невістої Христа Ісуса.. Кожний, хто буде членом Церкви, сей буде міг щиро сказати: „Я належу Милому.” З того зовсім ясно, що много людей, котрі належать до ріжних т. зв. „церков” є добрими їх членами, в дійсності не належать до своєї громади або Церкви Христа. Во-тільки мале їх число може сказати по іщності із серця: „Я належу Милому.” Щоби бути „невістою” Христа Ісуса потріба наперед бути оправданим, до чого приходиться через віру і покуту, інверсінне і посвячене себе Богу бо тільки оправдані і початі святим духом можуть бути „покликані” Во-хто може сказати: „Я належу Милому, такий не тільки чув про Христа Ісуса, але також учинив рішучий виразний контракт або угоду з ним. Сю угоду має він облягати в кождім своїм слові і ділі, на скільки має сил, якщо хоче бути прийнятий Христом як член Його невістої..

Св Письмо запевняє нас, що під теперішній час, коли зло панує, а бог цього світа осліпляє серця богатьох людей, що тепер ніхто не може прийти до Христа, єсли Отець не притягне його. (Йоан 6:44) Отець в теперішній часі не притягає цілого світу, а тільки тих, хто має віру. Світ в загалі буде Він притягати в будущім віці, в часі панування Мессії, коли Ісус Христос враз з своєю прославленою Церквою учинить, що ціла земля наповиться знанням о Богі, як море водою.

Коли правда досягне чиє серце і він починає її розуміти, тоді починає вона притягати його, але він може супротивитись її, і не пійти за нею, не тільки в теперішній віці, але і в будущім. (Діяння Ап. 23) Та в сучаснім часі тільки мале число людей притягає правда до Христа Ісуса, бо тільки мале число їх знає о правді. I хотій многі противлятися правді і не хотять скористати з нагоди і стати членом невісти Христової, то однак є ще такі, що радо приймають її і віддаються зовсім Христу, і таким чином є немов звязані з'їм, а Він з ними.

ХТО ВІРНИЙ, СЕЙ МОЖЕ СКАЗАТИ „МИЛІЙ МІЙ НАЛЕЖИТЬ МЕНІ.”

Тільки кождий сам про себе може властиво сказати, чи він в дійсності прийняв запрошені зі сторони Бога, щоб віддав себе зовсім Богу (Інн. Сол. 23:26; Римл. 12:1), щоби, якщо остане вірний своїй угоді аж до кінця, міг бути прийнятий, як член невісти Христової. Якщо ми є вірні і як довго позістаємо вірні, так довго можемо сміло казати і бути певні, що: „Мій Милій належить мені. I якщо будемо дійсно вірні аж до смерті,” то воскресіши, будемо з Христом і будемо Йому подібні і будемо мати Його славу і сидіти на його престолі. — Одкр. 3:21.

Кільки то наук криється в цих словах: Мій милій належить мені! Нам пригадуються слова св. Письма, де сказано: „Хто має Сина, сей має життя.” — вічне життя. Що більше, апостол запевняє нас, що хто має Христа, хто може по правді сказати словами св. Письма „Мій милій належить мені,” той в дійсності має „все.” А позаяк Христос є наслідником всього, а ми стали співнаслідниками з ним, тоді справді, „чи теперішнє, чи будуче, — все ваше, а ви Христові, а Христос Божий. (1 до Кор. 3:22,23.) Коли нам легко зробилося на серці, як ми довідалися зі св. Письма, що наші гріхи зістали процені через заслугу дорогоцінної жертви Христа Ісуса на Голгофті, то оскільки більша радість оточує нас, коли знаємо, що ми дійсно злучені з преславним Сином великого Царя вселенної, — з Сином, котрого Отець дуже любить і посадив по правиці своїй і віддав Йому владу над вселенною.

Се обіцяне щастя в Христі не відноситься тільки до будущності. Справді, тепер не маємо ще ні чести ні слави, але по певнім часі вона обявиться. Але тепер Жених опікується, і стереже і помагає і потішає тих, що є Його зарученою дівою, свою Церкву, котра перебуває в святыни. Тому хотій би ми переходили „долиною тіни смертної,” то не убоємося ніякого лиха, бо Він є

із нами, і його налиця і підпора потішають нас.

Всі вірні Господу, всі, що можуть сказати сі слова: „Мій мілій належить мені, а я Милому,” мають не тільки приобіцяне будуче життя, але також, що Він буде і опікуватися нами тепер. Вони чують голос Ісуса: „Ось я з вами по всі дні, до кінця віку.” Він все є близько нас своїм духом, і обявляється своїм вірним в осоловивший спосіб через св. Письмо.

ВСІ ВЕЛИКІ І ДОРОГІ ОБІТНИЦІ НАЛЕЖАТЬ ДО КЛЯСІ ВІРНИХ

Всі вірні Господу можуть властиво уважати за свої всі „великі і дорогоцінні обітниці,” про які згадує св. Письмо. Такі чують голос свого Господа, котрий так каже: „В іштільох бідах він тебе поратує, та й в сьомій не доторкнеться тебе лихо.” „Доволі з тебе моєї благодаті.” „Клич мене в день тісноти (горя-клопоту), а я визволю тебе.”

Так ми є певні і знаємо, що любляцім Бога усе допомагає до доброго, котрі по постанові Його покликані (щоби бути женою Агнця). — Йов 5:19; 2. Кор. 12:9. Ісаїм 50:15, Римлян 8:28.

Лкий блаженний мир і спокій духа і спла переносити всі труднощі, як добрий жовнір Христа, яку витревалість і бодрість серед ріжких проб дають сі слова запевнення: „Мій Мілій належить мені, а я милому,” сього ніякий языкок не може ані оповісти, ані описати. Господь дозволив своїм вірним слугам, що вони в минувших часах переходили тяжкі і прикрі досвідчення, але так бодро і мужні вони те все переносили, що світ мусів

їх подивляти. Вони переходили огненні проби, але світ не бачив, що між ними був схожий на Сина Божого. (Дан 3:25) Вони то все перетерпіли, бо вони є такі, що немов Невидимого бачать. (Жид. 11:27) Бідний світ, котрий не знає цього невидимого Приятеля, котрий не є заплінаний з сим небесним Женихом і не знає, як Він піддержує своїх в кождій потребі, справді світ гідний пожалування! Світ мусить сам нести свої тягарі, але діти Божі можуть зложити свій тягар у стіні свого Спасителя, котрий так промовляє: „Прийдіть до мене всі знеможені та отягчені, а я впокою вас.” — Мат. 11:28.

Але коли положення світа є тяжке і смутне, бо світ не знає нашого Жениха, то о скільки тяжче є положення тих, котрі колись знали Його, і відчували на собі Його ласкаву опіку і поміч у всіх хвилях свого життя, котрий був для них Порадником і їх провідником; а тепер покинули Його і стратили свою першу любов; забули, що були очищенні з давних своїх гріхів і стали глухі на „великі і дорогі обітниці,” котрі належать до теперішнього як і будучого життя. Вони тепер дбають тільки о річі зникомі, що тривають тільки короткій час. (2. до Кор. 4:17,18) Іх положення є далеко гірше, аніж світу.

Ап. Петро каже: „Лучше би їм було не пізнати діороги правди, як пізнавши, відвернутись від переданої їм святої заповіді.” — 2. Петра 2:21.

Тому хто інізіав Христа, хто приняв Його ім'я, нехай позістаете в Нім. Нехай Його віра буде жива і охоча до праці. Ходім слідами Хреста Ісуса, а таким чином зробимо, що наш поклик і вибір буде певний. Любім Христа цілім серцем, бо Він перший полюбив нас.

Десять заповідей - Обовязки згляdom Бога

„Мусин любити Господа, Бога твого, всім серцем твім і всею душою і всею силою твоєю.” — 5. Мой.6:5.

Потім, як Єstro повернув до свого краю, Ізраїль помандрував дальнє в сторону Синай. Виїх гір, а особливо гора Божа до котрій ізраїльський народ зближився, зробила на них велике враження. До цього часу, Ізраїль переживаючи на рівнинах, не бачив гір. Видко, Мойсей розумів, що він має ставитися на цім місці перед Богом, бо коли Бог послав Його до Єгипту, сказав йому, що Ізраїль має номолитися до Його „під цею горою.” Се виглядало, немов Бог післав Мойсєя до Єгипту, щоби він привів Його народ під гору Синай, а сам тимчасом ждав там на них.

Скоро народ розложився табором під горою, Мойсей сейчас пішов на гору, щоби отримати вказівки від Бога, що має дальше ділати. І коли Мойсей зближився до вершика гори, почув голос Божий, котрий таке казав до нього: „Так возглашеш дому Яковому вкуні з Ізраїлем. Ви бачили, що створив я в Єгипті лихим Єгиптянам; як ніс я вас орлиними крилами і всіх поприводив до себе.” (2. Мой. 19:3, 4) Ні одним слівцем не спімнув Бог, що вони нарікали на Його в часі своєї

дороги; а говорив, як до дітей того, з котрими колись заключив завіт і назвав Його іменем „Ізраїль,” та пригадав їм про свою любов до них і як Він немов на крилах орла приніс їх до себе.

Тепер Бог предложив їм, що хоче заключити з ними угоду, завіт, котрий если вони словянять, учинить їх особливим скарбом для Його поміж всіми народами на землі, „бо ціла вселення є Його,” — сказав Бог. Що більше Він обіцяв, що учинить їх царством священиків і святою державою. Мойсей зійшов вдолину і скликав всіх старших громадських ізраїльських і оповів їм слова Божі і увесь народ пристав на слова Божі.

Мойсей повернув назад до Бога оповістити йому, що народ годиться словяняти слова Його. І Бог розказав словястити народ, щоб був готовий на третій день; бо тоді Він мав обявити себе на горі Синай всім людям. Казав положити граници, щоб ніхто не важився переступити її, бо інакше мусів умерти. Коли труба стане трубіти протяжно, тоді мали виходити з табору і приближи-

тися до гори і станути у відповідім віддаленню. І народ приготувався, як було розказано.

На третій день рано на горі Синай почало греміти і блискати і показалася темна хмара і чути було сильний гук. Сі природні і надприродні з'явища переняли великом страхом увесь народ, так що увесь він дрожав. І винував їх Мойсей з табору і припровадив їх близине гори. Ціла гора була немов один вулькан; вершик її палає огнем і густі хмари диму виходили з неї, а ціла гора дрожала, як би від землетрясіння. І вийшов Мойсей на гору, але скоро зійшов на долину, щоби остеречи Ізраїля перед небезпекою. Бо скоро минув їх перший страх, вени стали з цікавості приближатися до гори так священики, як і народ, і забули на небезпеку смерті, яка їм грозила.

І вийшов знова Мойсей на гору і сейчас з гори дався чуті сильний голос, котрий висказував десять заповідей. Учувиши голос Божий народ налякався дуже і утік зпід гори. І коли Мойсей зійшов вдолину, народ промовив до нього: „Ти сам розмовляй з нами, то ми слухати можемо, та най не розмовляє з нами Бог, а то по-мрено.” (2. Мой. 20:19) В такий спосіб сей народ, котрий мав нагоду статись слугами Божими для других людей показав на ділі, що він не є гідний бути близько Бога, як того від священиків вимагалося.

Опіля Бог дав десять заповідей Мойсейові, що були вписані на двох камінних таблицях. Є загальне перевопання, що перших чотирьох заповідей, що відносилися до почитання Бога, були написані на одній таблиці, а прочі, що регулювали відношення чоловіка до чоловіка, були написані на другій. Інші чотири можна обніти сими словами: „Мусин любити Господа Бога твоого цілим серцем; а прочі тими: мусин любити більшого свого, як себе самого.”

Сі заповіді понередили слова заяві, де Бог висказав, що Він Єгова, єї Богом, котрий винував їх із землі єгипетської з дому неволі. Він обявив їм, що він любить їх і дбає про них, і тому має нове право жадати від них, щоб віддавали Йому належний поклон, бо через се, що Він їх винував з Єгипту, доказав, що Він є живим Богом.

Перша заповідь Божка була: „Не будеш мати інших богів перед мене.” Сими словами Бог давав їм вказівку, кого мають почитати. Вік може розказати своїм слугам віддавати честь також кому другому, але такий розказ мусить вийти від Іного. Хотій люде знають, яка є заповіт Божа, то однак часто відвітуються від правдивого Бога, а відають честь і поклон низшим божкам, котрих собі вибирають. Сатана скористав з того і під покривкою роліїв відбирав від людей велику честь.

Друга заповідь була; щоби не робити собі образів, ні фігур на подобу нічого, що є на землі або на небі, і щоб їм не поклянятись. Бог сказав, що Він є ревнівий Бог, котрий не допустить і не може дозволити, щоби кому кинему відлавати божеську честь, а не Йому. Бог не інересував Єгиптян ні Аспрійців, ні Вавилонців,

щоб вони не почитали і не кланялися твориву рук своїх або силам природи, але тим, котрі заключили з Ним завіт забороняв се чинити. Сей закон не забороняв красних штук; ся заповідь забороняла тільки виробляти собі індуїзми і їм віддавати честь і поклянятись їм.

Єгова сказав, що Він є ревнівий Бог, котрий карає гріхи родичів на дітях до третього і четвертого покоління. (2. Мой. 20:5) Сими словами висказано закон природи. Тут говориться о карі, яка чекає тих, що знають волю Божу і знають Бога, а однак не хотять йому підчинятись. За се чекає їх кара. Хто протиється Богу, на такого спадає кара і на його родину в природний спосіб через наслідство. Бог є ревнівий, тому хто легко важить його волю або не відає Йому чести, сей бунтується проти Бога, а тим самим мусить стягнути на себе нещастя.

Третя заповідь звучала: „Не взивай імені Господа Бога твоого на марно.” Ізраїльтянин не міг брати імени Божого на дармо. Він не смів клястись ім'ям Божим, ані казати, що він ділає в імені Бога, коли в дійсності він тільки хотів осiąгнути свою ціль. Хто був легкий прийняти ідолів, такий легко собі брав ім'я свого Бога, як се бачимо в пізнійшій історії Ізраїльтян.

До четвертої заповіді „памятай день суботний, щоб святити його” додано ще сі слова: „бо єсть день можна тобі працювати і робити всіке діло твоє, а день семий, субота Господеві Твоєму.” Бог установив так тому, бо Він сам відзначав великого семого дня, котрий є Його сabbatom. Бог переднє назначив, коли мав пристати сabbат, бо тоді не надала манна.

Здається, що закон був даний на Синай п'ятьдесятого дня від часу, як Ізраїль опустив Єгипет; „того самого дня” видко означає перший день місяця. Здається, Ізраїль прийшов під гору Синай сорок п'ятого дня по виході з Єгипту: Два дні Мойсей потребував, щоб зайти на гору до Господа і повернути назад до людей з вісткою від Бога, і опіля знова йти на гору. Тоді то Бог прикастав, щоби народ був готовий „третього дня,” се є, п'ятьдесятого дня. 1647 літ пізніше також п'ятьдесятого дня з'явило благословенне на апостолів в Єрусалимі, коли Бог дав їм свою силу, щоб могли заховати точно Його закон.

З'явища, які були на горі Синай, коли Бог давав заповіді були образом великого потрясіння неба і землі, коли становуть розвалюватися інституції диявольські цього віка, що буде немов приготовленням до заложення царства Божого. Іншими словами, коли закон Божий має бути даний людям, Бог трясе небом і землею, щоби люде пізнали, що Він наліцає їх і дас їм свій закон, закон правди, і праведності, який вони мають заховувати. Поздінна подія зближається на світ, тому тепер і не можна нічого сталої завести на світі. Земля трисьється і не можна найти твердого фундаменту, щоби на нім що будь побудувати.

Мусимо памятати, що закон на горі Синай був даний тільки Ізраїлеві, щоби знав чого має держатись, і не був зовсім призначений для євангельського віку, що ро-

зпочався з приходом Христа Ісуса. Також сей закон не буде обовязувати в часі царства Христового, хотій принципи цього закону будуть все обовязувати. Бог піколи не відкличе апі не змінить принципів свого закону. Але ученик Христовий заховує сей закон в дусі а не тільки в негативній значенні, як був він даний Ізраїлеві; бо любов до Бога і до його ближнього і до правди є в його серці.

Закон на горі Синай в своїй негативній формі, се значить, котрий тільки наказував: не роби того, а того,

не кажи того і т. д., не буде обовязувати світ ані Ізраїля в царстві Христа, бо закон божий, царський закон свободи, буде написаний в серцях людей і люде будуть старатися прославляти Бога. Тоді вже не будуть їм казати: не чини цього або того, але кожний з любови до Бога і до свого ближнього буде старатися із серця прославляти Бога і чинити добре свому ближньому. Тільки, хто буде мати таке усвідомлення, сей буде жити в щастю і мірі з Богом на віки на землі.

Десять заповідей - Обовязки зглядом чоловіка

„Мусим любити ближнього твого, як себе самого.” — З. Кн. Мойсея 19:18.

Перші чотири заповіди Божі регулювали відношення чоловіка до Бога. Отже треба було, щоби подібний закон регулював взаємне відношення чоловіка до чоловіка. Сих заповідей є шість.

Перша з них, є п'ята з ряду, звучить: „Шануй, чти, батька твого і матір твою, щоб ти довго жив на землі, що Господь Бог дасть тобі.” Ап. Павло повторяє сю заповідь і каже, що з сесії заповідю була получена обітниця, кажучи: „Поважай батька твого і матір: се перша заповідь з обітницею: щоби тобі добре було і щоби ти довго прожив на землі.” (до Ефесян 6:1-3) Ся заповідь була дана зараз по сій, де було сказано, як чоловік має почитати Бога і заховувати Його сabbat.

Без сумніву Бог показав свою ціль, чому Він поставив заповідь шанувати вітця-матір зараз по заповіди о Собі. Во слідуючим по Бозі, жерела всякого життя, приходять родичі, котрі застунають Його перед своїми дітьми. Бог знав і се потверджав ціла історія, що не може бути взаємного і щасливого пожиття там, якщо люди не опираються на тих двох заповідях: Любити Бога і родичів.

Се дивна річ, що тільки з тою заповідею лучиться обітниця довгого і щасливого життя. Правдою подібно, що хто почитає своїх родичів, такий ніколи не поступає зле зі своїми близькими. Павло каже, що один зі знаків, що надходять послідні часи, буде се, що діти не будуть поважати своїх родичів. (2 до Тимот 3:1,2) І справді, всім видає в очі, що теперішнє покоління є нещокірне своїм родичам.. В багатьох случаях діти зовсім не зважають на родичів і зневажають їх, не так, як було передше. Діти кажуть тепер прийшов інший вік, інший час, і вони не потребують дивитись, як було колись. І йдуть тепер своїми дорогами.

Але за такий стан переважно родичі самі відновідають. Вони самі завинили, що діти сталися такими. Вони занедбали впіти в серця дітей поважання до себе, а тільки учили їх, як жити в розкошах і забавах. І тоді поводилися з ними, як би з рівними собі. Коли дітям дозволяється кликати родичів кресним іменем, тоді нічого дивного, що вони не мають ніякого почанування до родичів.

Правдою є, що за винкою Жидів ніхто з людей не був поставлений під Синайський закон. Та пізнійши т.

зв. Християнє приняли сих десять заповідей за свої, як свій ірапор і тому відповідно мусять бути тепер відвічальні і терпіти за переступлення його. Як молодечий вік має дуже великий вплив на будуче усвідомлення дитини, тому родичі повинні давати своїм дітям такі вказівки і науки, щоби вони, як виростуть і дійуть до своїх літ, могли опісля поважати їх і шанувати. Ап. Павло наводить сю заповідь і поручає її дітям Божим, або немов каже, що ся заповідь обовязує дітей духовного Ізраїля.

Шеста заповідь коротенька. Каже: „Не будем вбивати.” Се не значить, що життя не можна відібрати під ніяким усвідм, бо навіть сам Бог освітні і назначив, коли можна і треба відібрати другому життя. Ся заповідь заборонює умисного убийства, коли хто пропумує і відтак відбирає другому життя. Отже всяке умисне відбирання життя, чи собі, чи другому, є забороченіз сесії заповідю.. За свое життя кожний відповідає перед Богом, і тому можна відібрати йому тільки відповідно до Божого закону. Для Ізраїля такий закон був даний на горі Синай; а для людей взагалі був даний зараз по потолі..

В ниніших часах в світі зростає що раз більше змагання, щоби кару смерті усунути зовсім. Се діється тому, бо люде стають більше гуманітарними, і в часті тому, бо деякі думають, що такий єде по смерті на зічні муки. Як з того видно, то люде немов ставлять вище людське життя, як Бог, котрого закон домагався кари смерті, щоби заховати святість життя. Сі, що бояться, що хто умре насильною карою, не знають того, що Бог приготовив і для убитого ратунок, як і для інших людей.

Попередні заповіди були дані проти переступників загального пожиття. Сема заповідь в проти чужоложства. Вона жадає, щоби особа шанувала не тільки себе, а таож і свого ближнього. Чисте житте і свите житте — от що поручає ся заповідь.

Осьма і девята заповідь забороняла забирати чужу річ або добре імя свого ближнього. Сі заповіди забороняли красти яку небудь річ, або свідчити ложно проти ближнього свого.

Десята заповідь забороняла всякі грішині гадки. Позаяк сей гріх був знаний тільки тому, хто таке думав,

тому ся заповідь звертає увагу на тайні гріхи, котрі не є знані і видні на зверх, але о котрих Бог знає. Іншими словами, сей закон Божий обіймав в собі все. Жадав добрих діл на зверх, але також і чистого серця. Тому пророк писав „Від гріхів тайних очисти мене.” Ісаїм 19:12.

Коли Ісус Христос прийшов на світ, Він учив закону Божого, але не в тім виді, як він був даний на горі Синай. Він сказав, що Він прийшов сповнити закон Божий, а не усунути його, як деякі думали довгі часи. Він учив, як треба жити праведно, і щоб все заховувати із серця. Ісус сказав, що хто ненавидить свого брата, сей близький статись мордерцем; хто з пожаданням споглядає на жінку, такий так само грішить, як би і зчужохив.

Хотя закон на горі Синай приказував не робити сього і того, то однак він рівночасно наказував робити тільки добре, як се бачимо із 5 кн. Мойсея 6:4-6: „Слухай Ізраїлю: Господь Бог наш єдиний Господь! І мусиш любити Господа Бога твого всім серцем твоїм і всею душою твою і всею силою твою. І слова сі, що я заповідаю тобі сьогодні, мусять бути в серці твоюому.” І так само сказано в 3. кн. Мойсея (19:18): „Мусиш любити ближнього твого, як себе самого.”

Є одна сторона в Синайському законі, на що мало хто звертає увагу. Ап. Павло в посланні до Римлян (7:7), котре писав до тих, що знали його і вірили йому, каже, що закон замість бути помочкою для Ізраїля, як про се всі думали, був в дійсності перешкодою для них. Пине: „Я й не знати би гріха, як тілько через закон;

і похоти не знати би, коли би закон не говорив: Не пожадай.” З цього бачимо, що ніякий закон не може нічим помочи зіпсованому людському серцю. Закон, котрий казав: Не жадай, немов побуджував жадати, і таким чином чоловік став думати, а онісля і згрішив ділом. Правдива дорога, що веде до поправи і нації, вже повище сказали. Іменно: Защищти в людське серце бажання праведності; і хто се осягне, такий не буде потребував писаного закону на камінних таблицях, бо в його буде закон винесаний в його серці.

Хотя ученик Христовий не є під законом Синайським, то однак він не є вільний від тілесних покус, ні також від покус, які насуває йому сатана. В посланні до Ефесян ап. Павло напоминає послідувателів Христових, щоби вони за всяку ціну були далекі від річей земських і тілесних. Послідуватель Христов може вправді не буде мати покуси, щоби що вкрадти, але за се може прийти, і се дуже часто трапляється, що приходить покуса, щоби він сказав неправду або збрехав, або дещо дадав або прибільшив, коли бесіда о своїм близькім, чи браті. Мала неточність, або прибільшення є причиною фальшивого свідоцтва. А знова бажання служити по зборах або бажання, щоби його хтось узнавав чимсь, приводить часто біль і смуток серця.

Так отже сих десять заповідей Божих вглядали глибоко до сердец Ізраїля, вказуючи йому на його гріх, бо пожадання є корінем гріха. Також ученики Христа мають уважати на себе, бо інакше і вони готові участи в гріхі може взяти верх над ними.

ВЕЧІР МОЛІТВИ І СЛОВА ДО РОЗВАЖУВАННЯ

. Текст з манни на 20 жовтня 1926.

„Будьте отже мудрі, як вужі а тихі, як голуби.” — Мат. 10:16
О, коли-б всі діти Божі могли научитися мудрості і розумно пропонували правду! Ісус Христос учить нас бути не тільки мудрими, як вужі і тихі, як голуби, але Він показав се на собі самім, коли при одній нагоді сказав до учеників: „Це много маю вам говорити, та не можете тепер знати.” Ми також повинні розуміти, що не кождий час надається на се, щоби згадувати кожду правду, і також що можна предложити правду в мудрій спосіб і в немудрій.. Не вистарчить, если тільки не будемо говорити неправди; не вистарчить если будемо говорити правду, але маємо уважати на се, щоб ми говорили правду із любові, а любов значчайно усе старається представити розумно, щоби осягнути, як найбільше добро.

Текст з манни на 27 жовтня 1926

„Дні мої в руках твоїх.” — Ісаїм 31:15.

Всі Господні слуги посвятили свою життя ці жертву, коли сталися послідувателями Агнця. Якби би вони все розуміли, що то значить бути посвяченими, вони були би раді, щоби се іх посвячення скінчилось і осягнуло ціль кождої хвилі, якщо в така Господня воля, не робити ріжниці в який спосіб і якою дорогою. Пропідіннє Боже ского доконане. Всі посвячені повинні памятати, що без полі Отця небесного не спаде ім з голови ні один волос. Успосіблення їх серця повинно бути таке, як се висказав інш дорогий Відкупитель: „Чашу, яку дам мені Отець, хиба не пити Й?”

Текст з манни на 3 Падолиста 1926

„Пильнуйте та моліться, щоб не ввійшли в спокусу: бо дух охоп

Повідомляємо, що вже вийшла і є в полотняній оправі книжка ФОТОДРАМА СОТВОРЕННЯ готова до висилки, як також, що ціна зісталася зменшена а саме в полотняній оправі подіноке число буде коштувати 75 центів. — Тому просимо, щоби згро-

чий, але тіло немічне.” — Матей 26:41.

Далекі Християне роблять помилку, бо моляться, але не пильнують себе; інші знова уважаюти на себе, але не моляться. Та найпізнійша і найвластивіша дорога є ся, яку вказав Христос: молитися і уважати на себе рівночасно. Маємо уважати на себе і стеречися перед покусами, які походять від сніта, тіла і диявола. Маємо уважати на всі захоти, які подає Боже Слово, як воно споміняється в наших очах; маємо уважати на великі знаки і зміни які діються тепер. Маємо на все уважати, що може скрутити в нас віру і надію, переданість і любов, а при тім не переставати молитися. Ми повинні молитись разом, як люди Господні; ми повинні молитись в інших домах, як родина одна; ми маємо молитись кождий сам в собі.

Текст з манни на 10 Падолиста 1926

„Любов не веселиться неправдою, а веселиться правдою.”

— 1 до Корінтян 13:6. —

Нитинне, чи засади добра і зла так сильно укоренились в моїм умі, і чи я в так в згоді з правдою і з всім, що добре, і противлює зло, що я не дозволив би на зло, а мусів би його осудити, навіть хотій би се приносити мені каристь? Дальше, чи на стільки я люблю добре і правду, що радуюся нем і тішусь, коли вона розширюється, хотій би се мало навіть новалити мої попередні поняття або погляди або мало принести яку некористь в моїх земських справах? Любов Божа, которую апостол описує тут, як духа дітей Божих, в така, которая є далека від самолюбства і которая опирайтесь на левих і сталих засадах, которые з кождим днем мають що раз то більше розізнані і за велику ціну їх придережуватись.

Мадження подали число замовлень, а се тому, що наклад її на вичерпанню. Братья з Канади повинні писати до відділу в Торонто

Хто з братів бажає вислати літературу до старого краю, нехай звертається з тим впрост до гол. квартири в Брукліні